EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 19.1.2017.
COM(2017) 24 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE VIJEĆU

u skladu s člankom 395. Direktive Vijeća 2006/112/EZ

1. KONTEKST

Dopisom koji je Komisija zaprimila 22. veljače 2016. Slovačka je zatražila odobrenje za primjenu mjere kojom se odstupa od članka 193. Direktive o PDV-u. U skladu s člankom 395. stavkom 2. Direktive o PDV-u Komisija je dopisom od 4. studenoga 2016. obavijestila druge države članice o zahtjevu Slovačke. Dopisom od 7. studenoga 2016. Komisija je obavijestila Slovačku da ima sve informacije koje smatra potrebnima za razmatranje zahtjeva.

U skladu s člankom 395. Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost („Direktiva o PDV-u”) Vijeće, djelujući jednoglasno na prijedlog Komisije, može odobriti bilo kojoj državi članici uvođenje posebnih mjera za odstupanje od odredbi te Direktive kako bi se pojednostavnio postupak naplate PDV-a ili spriječili određeni oblici utaje ili izbjegavanja poreza. Budući da se tim postupkom predviđaju odstupanja od općih načela PDV-a, u skladu s dosljednim odlukama Suda Europske unije takva bi odstupanja trebala biti razmjerna, a područje njihove primjene ograničeno.

U pravilu, osoba odgovorna za plaćanje PDV-a poreznim tijelima u skladu s člankom 193. Direktive o PDV-u porezni je obveznik koji isporučuje robu. Svrha je odstupanja koje je zatražila Slovačka prebacivanje te odgovornosti na poreznog obveznika kojem se roba isporučuje (tzv. mehanizam obrnutog oporezivanja) u slučaju posebnih proizvoda, osobito u pogledu određenih mesnih proizvoda te živih životinja vrste goveda, svinja i peradi. Ta roba obuhvaćena slovačkim zahtjevom podrobno je navedena u točki 3.

Slovačka navodi da niz poslovnih subjekata iz tih trgovinskih sektora pribjegava utaji poreza i ne plaća PDV poreznim tijelima nakon prodaje proizvoda. Međutim, njihovi kupci, ako su porezni obveznici s pravom na odbitak i izdan im je valjan račun, i dalje imaju pravo na odbitak poreza.

Slovačka bi stoga željela primijeniti mehanizam obrnutog oporezivanja, čime bi se suzbile moguće prijevare jer potencijalni „nepostojeći trgovac” ne bi mogao zadržati PDV primljen od kupca ako mu se taj PDV ne obračunava. Primatelj koji je porezni obveznik s punim pravom na odbitak mogao bi u istoj poreznoj prijavi prijaviti i odbiti PDV. Time bi se spriječili ta vrsta prijevare i daljnji gubici.

2. OBRNUTO OPOREZIVANJE

Osoba odgovorna za plaćanje PDV-a u skladu s člankom 193. Direktive o PDV-u porezni je obveznik koji isporučuje robu ili usluge. Svrha je mehanizma obrnutog oporezivanja prebaciti odgovornost na poreznog obveznika kojemu se isporučuju roba ili usluge.

Prijevare s nepostojećim trgovcem javljaju se kada trgovac nakon prodaje robe utaji PDV koji duguje poreznim tijelima. U najekstremnijim slučajevima takve utaje poreza ista roba ili iste usluge isporučuju se više puta bez plaćanja PDV-a poreznim tijelima s pomoću sheme „vrtuljka” (koja uključuje trgovanje robom ili uslugama među državama članicama). Utvrđeno je da se određivanjem osobe kojoj se isporučuju roba ili usluge kao osobe odgovorne za plaćanje PDV-a u takvim slučajevima mehanizmom obrnutog oporezivanja uklanja prilika za takav oblik utaje poreza.

3. ZAHTJEV

U skladu s člankom 395. Direktive o PDV-u Slovačka zahtijeva da joj Vijeće, djelujući na temelju prijedloga Komisije, odobri primjenu posebne mjere odstupanja od članka 193. Direktive o PDV-u u pogledu primjene mehanizma obrnutog oporezivanja na isporuku robe navedene u nastavku.

Oznaka KN[1]	Proizvod
ex 0201	Meso od životinja vrste goveda, svježe ili rashlađeno – samo meso domaćih životinja vrste goveda
ex 0202	Meso od životinja vrste goveda, smrznuto – samo meso domaćih životinja vrste goveda
ex 0203	Svinjsko meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto – samo meso domaćih svinja
ex 0207	Meso i jestivi klaonički proizvodi, od peradi iz tarifnog broja 0105, svježi, rashlađeni ili smrznuti – samo meso i jestivi klaonički proizvodi domaće peradi
ex 0102	Žive životinje vrste goveda – samo žive domaće životinje vrste goveda
ex 0103	Žive svinje – samo žive domaće svinje
ex 0105	Živa perad, tj. kokoši vrste Gallus domesticus, patke, guske, pure i biserke – samo živa domaća perad

4. STAJALIŠTE KOMISIJE

Kada Komisija primi zahtjeve na temelju članka 395., pregledava ih se da bi se ustanovilo jesu li ispunjeni osnovni uvjeti za njihovo odobrenje, tj. procjenjuje se hoće li se predloženom posebnom mjerom pojednostavniti postupci za poreznog obveznika i/ili poreznu upravu odnosno hoće li se mjerom spriječiti određene vrste porezne utaje i izbjegavanja poreza. U tom je smislu Komisija uvijek primjenjivala selektivan i oprezan pristup kako bi osigurala da se odstupanjima ne ugrožava funkcioniranje općeg sustava PDV-a te da ona budu neophodna i razmjerna, a područje njihove primjene ograničeno.

Stoga svako odstupanje od sustava obročnog plaćanja može biti samo krajnje rješenje i hitna mjera te se njime mora zajamčiti nužnost i iznimnost odobrenog odstupanja.

U tom kontekstu treba napomenuti da Komisija u pravilu odstupanje kojim se omogućuje mehanizam obrnutog oporezivanja razmatra samo kada istovremeno predmetna roba ne može doseći krajnjeg potrošača, kada se nepouzdani porezni obveznik zamijeni pouzdanim i kada ne postoji opasnost da će se prijevara prenijeti na razinu maloprodaje ili u druge države članice koje ne primjenjuju taj mehanizam.

[1] Oznaka kombinirane nomenklature utvrđena Uredbom (EEZ) br. 2658/87.

Prije svega, Komisija smatra da je s obzirom na vrstu predmetne robe, kako je navedena, moguće provesti reviziju s pomoću konvencionalnih sredstava kontrole, bez potrebe za uvođenjem mehanizma obrnutog oporezivanja. U tom se kontekstu upućuje na prethodni zahtjev u području svinjogojstva i industrije životinjske hrane koji je sadržavao određene proizvode obuhvaćene i ovim zahtjevom (COM(2013) 148 od 19.3.2013. (odgovor na zahtjev Mađarske)) (za slične komunikacije vidjeti npr. COM(2014) 229 od 22.4.2014. („šećer” (Mađarska)), COM(2014) 623 od 10.10.2014. („drago kamenje” (Estonija)).

Nadalje, barem neki od navedenih proizvoda mogli bi biti namijenjeni za osobnu potrošnju te bi se stoga prebacivanjem cjelokupne odgovornosti za plaćanje PDV-a na posljednju kariku u lancu povećali rizici. Kako je prethodno navedeno u odnosu na robu u poljoprivrednom sektoru, prijevara se prenosi u druge države članice.

Kad je riječ o konkretnoj situaciji, prema podacima koje je dostavila Slovačka čini se da je jedan od glavnih problema povezan s činjenicom da se na istaknute položaje u nepoštenim poduzećima imenuju nepouzdane osobe („marionete”) s kojima bi bilo nemoguće primjereno surađivati, kao i teško uspostaviti kontakt. Međutim, ne čini se da bi primjena mehanizma obrnutog oporezivanja bila najprimjerenija mjera za rješavanje tog problema.

5. ZAKLJUČAK

Na temelju navedenih elemenata Komisija se ne slaže sa zahtjevom koji je podnijela Slovačka.